

Lezen en tekst: Matteüs 25:1-13

Gemeente van Jezus,

Toen ik mijn examen van het VWO had gehaald moest dat natuurlijk groots gevierd worden. Het huis waar wij als gezin toen woonden aan de rand van Den Haag had een gigantische achtertuin, met genoeg ruimte om een groots feest te geven. Het weer was heerlijk. De BBQ – mijn vader was slager – en de tap stonden klaar. Overal tot aan de straat hingen slingers en ballonnen. En over de achtertuin vanaf de nok van het dak naar de bomen achterin was het spinaker van de zeilboot van de buurman gespannen, voor als het eventueel toch zou gaan regenen. Het was een geweldig feest. Ongelooflijk veel gasten. Allerlei mensen uit de kerk, van school, uit de buurt en van voetbal waren er. Allemaal bekenden van mij of van mijn ouders.

1

Op een gegeven moment kwam mijn vader naar mij toe. En die vroeg: ken jij die meiden? Een stuk of vier meiden liepen rond in de tuin met een biertje, ze keken een beetje wazig, en leken op te gaan in het feestgedruis. Geen idee wie het waren. Niemand kende ze. Ze waren, zo bleek, langs ons huis gelopen en vonden dat ze wel ff mee konden feesten. Toen ze antwoordden bleek hoe dronken ze al waren.

Onze buurman heeft ze toen, nadat ze hun biertje op hadden, met zachte hand naar buiten geleid. En ik weet nog precies de woorden die hij gebruikte: dit is een besloten feestje.

Een besloten feestje. Is dat wat Jezus ook geeft? En hoe kom je binnen dan? Dat is waar het vanochtend over gaat. Ik heb als thema gekozen:

Slide **Hoe ga jij om met Jezus?**

Het is nogal een lastig verhaal. Een spannende tekst. Kijk, het gaat om de laatste woorden van Jezus. Wees dus waakzaam. Want je weet niet wanneer hij komt. Dat klinkt spannend. En misschien zelfs wel dreigend.

Hoe reageer je?

Slide Angst?

Deze woorden van Jezus zouden je bang kunnen maken. Wat nou als ik één van die vijf domme meisjes ben? Je zou angstig kunnen gaan geloven. Bang om fouten te maken. Je ervaart totaal geen vrijheid. Maar je gelooft omdat je anders niet in de hemel komt. Geloven uit angst om verkeerd terecht te komen. Dat zou een reactie kunnen zijn.

Maar zo ken ik God niet. Als boeman. Om je angst aan te jagen. Zo ken ik Jezus ook niet. Hij wil je niet bang maken. Hij wil niet dat je uit angst voor de hel hier zit.

Slide Actie?

Je reactie zou ook actie kunnen zijn. Dat je je eigen geloof gaat onderzoeken. Met vragen als: geloof ik wel goed genoeg? Doe ik wel genoeg er aan? Je gaat harder je best doen. Om maar bij God in een goed blaadje te komen. Je denkt dat dat de olie in de kruik is. Dat je God tevreden moet stellen door veel voor hem te doen. Dat het dan wel goed zit met de hemel.

Maar de Bijbel spreekt juist van genade. Genade is, dat je er niets voor kan doen. En zo kan jouw godsdienst zomaar afgoderij worden. Afgoden moet je tevreden stellen met offers en allerlei rituelen en strijd tegen zonde. Zodat je de beloning, de hemel krijgt. Maar genade werkt juist andersom. Jij bent kind van God. Hij kiest je. Hij grijpt je in de kraag. En dan ben je binnen. Aan genade kun je niets toevoegen.

Dus dat is hoe je niet moet reageren. Het heeft allebei te maken met een verkeerd godsbeeld. Maar wat dan wel? Daarover gaan we het hebben.

Slide Eenvoudig verhaal

3

Het verhaal dat Jezus vertelt is eenvoudig en herkenbaar voor de mensen in die tijd. Toch heeft het wel een beetje een vreemde twist. En een heel scherpe conclusie.

Het begint eenvoudig: er is een bruiloftsfeest en dat wordt gevierd in het huis van de bruid. De bruidegom is in aantocht dus tien bruidsvrouwen gaan hem en zijn gasten een stukje tegemoet om hem feestelijk binnen te halen. Een intocht met fakkels die fel branden. Groot feest.

De bruidegom laat op zich wachten. Dat is op zich niet zo vreemd. In het Midden Oosten is er een andere tijdsbeleving dan wij hebben. Maar het duurt deze keer wel erg lang.

Midden in de nacht is het dan eindelijk zo ver. De vrouwen kijken hun lampen nog na en dan blijkt dat er reserveolie nodig is. Vijf hebben

dat bij zich, maar de anderen niet. Dan volgt dat gesprek waarin de vijf met reserveolie het niet willen delen. De anderen gaan snel op pad. Er is vast nog wel olijfolie te krijgen. Een bruiloft in zo'n dorp is een happening, dus iedereen is nog wel op de been.

Maar helaas. Als ze olie hebben blijkt het te laat te zijn. En dat is het rare van dit verhaal. Hier raakt Jezus de hoorders. Want dit klopt niet met de Oosterse gastvrijheid. Het feest is in volle gang en die meisjes komen niet binnen. Een besloten feestje?

En dus zegt Jezus dat je waakzaam moet zijn voor zijn komst. Want dan moet je er klaar voor zijn. En nogmaals de vraag: hoe ben je er dan klaar voor?

Dat is waar we nu verder over nadenken. En dan wil ik een paar punten uit deze gelijkenis halen.

4

Slide Nieuwe wereld

Allereerst het begin. De BGT vertaalt het koninkrijk van de hemel als Gods nieuwe wereld. Ik vind dat een briljante vertaling. Het koninkrijk van de hemel, daarbij wordt altijd iets gedacht van 'ooit' en 'daar'. Het is er in ieder geval nu nog niet. Maar Jezus maakt zo'n onderscheid niet. Hij heeft het over datgene wat hij komt bewerken. En met zijn opstanding is dat een feit. Er komt een nieuw volk van God. Het koninkrijk is nu.

Daarmee komt de gelijkenis ook meteen dichtbij! Want het gaat hier om de omgang met de bruidegom voor alle tijden. Vandaar ook het thema: hoe ga je om met Jezus? Dit heeft niet alleen iets te zeggen als je toevallig in de eindtijd leeft. Niemand weet trouwens wanneer

dat is. Nee, het is voor alle tijden. Ook al zou Jezus nog lang niet terugkomen, dan nog moeten we hier wat mee. Niet alleen omdat het ieder moment kan gebeuren, die toekomst. Want dan wordt het meteen weer dreigend. Nee, ook als de wederkomst niet tijdens jouw leven plaatsvindt, dan nog moet jij je omgang met Jezus tegen het licht houden. Naar aanleiding van deze gelijkenis. Want Gods nieuwe wereld is nu!

En wat je dan leert is onder andere dit:

Slide Geloven is persoonlijk

Die meisjes die geen reserveolie hebben. Die vragen aan de anderen of ze mogen lenen. Maar geloof is niet overdraagbaar. Al zouden de verstandige meisjes hun olie hebben willen delen. Dat zou niet kunnen. Het gaat om jouw persoonlijke band met Jezus. Je kunt je niet verschuilen achter het geloof van je ouders. Of achter het geloof dat jouw kerk belijdt. Nee, het gaat er om wat jij persoonlijk gelooft.

En dan is het wel goed om samen te geloven, natuurlijk. Samen in de kerk. In kringen. In andere verbanden. Want dan kun je elkaar helpen. Dat heb je nodig. Maar daar kun je je niet achter verschuilen. Dus dat is het eerste. Er zit nog een aspect aan het niet lenen van de olie. Daar kom ik zo op.

Slide Geloven is kennen

De meest opvallende zin vind ik in vers 12. Als de meisjes iets later aankomen en op de deur bonken. Dan zegt de bruidegom: ik ken jullie niet. Dat is raar. Het zullen vriendinnen van de bruid geweest zijn. Waarom zegt de bruidegom dit?

Nou, Jezus wil hier volgens mij iets mee duidelijk maken. Bijvoorbeeld: Avicii overleed vorige week. Wie van jullie kende hem? Kijk, kennen is dan: zijn muziek kennen. Fan zijn misschien. Veel weten over zijn leven. Maar kennen... Laat staan dat hij jou zou kennen. Er is geen over en weer kennen. Ik weet iets van hem. Maar hij niks van mij.

Met Jezus kan zo'n relatie niet. Je kunt veel over hem weten en de Bijbelboeken uit je hoofd kennen. Je kunt trouw naar de kerk gaan en altijd meezingen. Maar als je geen persoonlijke band met Jezus hebt. Wat stelt het dan voor?

Jezus is geen kennis. Ook geen idool. Hij is je Heer, je Heiland, je Vriend. En dus moet je hem niet op afstand houden. Als hij zich met je leven bemoeit. Corrigerend. Helend. Reddend. Dan niet zeggen: ik red het zelf wel. Maar dankbaar de hulp en aanwijzingen aanvaarden die hij geeft. Zijn woord moet dan ook je leven veranderen. Gods nieuwe rijk moet nu al invloed op je hebben. Je wordt onderdeel van een beweging. Volgers van Jezus.

Als Jezus dus zegt: ik ken je niet. En dan even buiten deze gelijkenis gedacht. Dan betekent dat heel wat. Voor deze meiden zou dat betekenen dat ze zich niet hebben laten kennen. Dat ze dingen voor hem verborgen hebben gehouden. Dat ze het liever zelf uitzochten.

En let goed op: deze meisjes horen bij de bruid. De bruid, dat is in de Bijbel symbool van de kerk. Ze horen er bij. Hebben alle kansen gehad om de Bruidegom te leren kennen. Gedoopt. Ze hebben verhalen over hem gehoord uit de kinderbijbel. Ze gingen misschien wel naar

christelijk onderwijs. En toch hebben ze geen persoonlijke band met Jezus gekregen.

En wat is daar nou voor nodig, voor die persoonlijke band? Dat je Jezus niet op afstand kent – weet wie hij is – maar dat hij ook echt voor jou gaat leven? Dat je hem toelaat? Wat is er nodig voor die persoonlijke band?

Het antwoord zit verstopt in de gelijkenis.

Slide Geloven draait om Jezus, niet om jezelf

Als de domme meisjes om olie vragen. Dan zeggen de verstandige meisjes iets heel opvallends. In de BGT is het niet goed weergegeven, daarom ook nog in de vertaling die we normaal gebruiken:

7

Slide *De wijze meisjes antwoordden: "Nee, straks is er nog te weinig voor ons en jullie samen..."*

Het gaat hen er dus niet om dat ze niet willen delen. Het gaat er om dat ze *de bruidegom* niet in het donker willen laten lopen. Zo'n feestelijke dag. Daarbij gunnen ze de bruidegom een mooie optocht. Een goed begin van een prachtig feest. Het gaat hen dus niet om zichzelf, uiteindelijk. Het gaat hen om Jezus.

En daarin zie je hoe het moet zijn. Ons probleem is dat ons geloof heel vaak om onszelf draait. Zelfs als we ons geloof gaan peilen. Als Jezus hier zegt: wees waakzaam. Dan gaan we *ons geloof* langs een meetlat leggen. Is dat wel voldoende. Maar dan kijk je verkeerd. Het moet draaien om Jezus.

Het boek 'doelgericht leven' van Rick Warren. Daar is veel over te zeggen. Maar de eerste zin is weergaloos. Het boek begint met: het draait niet om jezelf. Dat is de les die we moeten leren. Nog iemand anders, Tim Keller schrijft, als hij het over 'overgave' heeft. Over 'zelfverloochening'. Dan schrijft hij: zelfverloochening *is not thinking less of yourself, but thinking of yourself less*. Niet minder van jezelf denken, maar minder aan jezelf denken. Je richten op Jezus. En dan zet hij je overeind. Hij geeft je je eigenwaarde. Hij maakt jou zijn vriend of vriendin. En dan mag je juist blij zijn met jezelf. Dan haal je jezelf niet naar beneden. Maar besef je dat Jezus van je houdt. Hij neemt je serieus. En zet je op hetzelfde niveau als hij. En dat begint dus bij hem. Gericht op hem leven. Hem in het oog houden. Hem de belangrijkste maken in je leven.

En dat is volgens mij het springende punt in deze gelijkenis. Dan ken je hem zoals hij gekend wil worden. Maar hij kent jou ook. Je geeft je volkomen. Je gaat niet meten of je geloof voldoende is. Nee, je leeft 'gewoon' met hem. Hij is in je dagelijkse leven aanwezig. En dan ben je automatisch waakzaam. Dan ben je namelijk al onderdeel van Gods nieuwe wereld. En hoef je je nergens zorgen om te maken.

En dat wens ik jullie dus allemaal toe. Dat jouw leven steeds minder om jezelf gaat draaien. En steeds meer om Jezus. Niet zweverig, maar in het leven van elke dag. Dat hij steeds meer een vast onderdeel wordt van je normale bestaan. En dan verandert dat. Langzaam maar zeker ga je dan steeds meer op hem lijken. En mag je groeien in een leven vol van hem.

Slide Besloten feestje?

Ik ga afsluiten. Deze preek ging het om de vraag 'hoe ga jij om met Jezus?' En we kwamen uit op het antwoord: wie Jezus de ruimte geeft. En zich focust op hem. Die is welkom op het feest. Die is al onderdeel van Gods nieuwe wereld.

Jezus houdt dit aan jou en mij voor. Omdat hij graag wil dat jij daar bij bent. Dat je nu al onderdeel wordt van zijn beweging. Dat je er bij hoort. Bij Jezus. Zo mag je dat zelf ook geloven. En beleven. En dan is het geen besloten feestje, waar maar weinigen welkom zijn. Jezus wil juist iedereen hier in de kerk er bij hebben. En alle mensen in je omgeving. Jezus wil dat niemand het feest mist.

Laat het daarom maar zien. Laat je licht schijnen, niet alleen voor je Heer. Maar ook voor je omgeving. Zodat iedereen ziet wie Jezus is. En nog veel mensen met hem willen leven.

Amen